

SZILÁGY SOMLYÓ

POLITIKAI LAP

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Előfizetési ára:

Egész évre 8 K, fél évre 4 K, negyedévre 2 K.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

BÖLÖNI SÁNDOR

Hivatalos hirdetések díja 6 korona.

Nyilvántartási soronként 60 fillér.

Magánhirdetések megegyezés szerint.

Előfizetési felhívás

a „Szilágysomlyó” XXVIII-ik évfolyamára.

Ez év március 15-én politikai lappá alakult lapunknak olvasóink előtt ismeretes programján a küszöbön álló új évben sem változtatunk.

Kitűzött célunk jövőre is az marad: Szolgálni önzetlenül, anyagi érdek nélkül Magyarország függetlenségét, a magyar nemzeti államoszme megvalósítását célzó eszméket. Szolgálni Szilágysomlyó városának és vidékének speciális érdekeit. Arra munkálni, hogy Szilágysomlyó politikai közigazgatását, közgazdasági, kereskedelmi, ipari, gazdasági érdekeit és közművelődési intézményeit a rohanó léptekkel előretörő civilizációnak megfelelő fejlődésre juttatni erőnkhez mérten segítsük.

Annak a hazafias, nagy feladatnak megoldásában, melyet a magyar kormány által vármegyénkre is kiterjesztett népségítő akciótól hazafias bizalommal reménylünk, — annak vezetőjével egyetértve, — mindenkori hűséges támogatók és segítő organum kívánunk lenni.

Társadalmunk azon kiváló egyénei, akik ez év márciusában lapunk mellé tömörülve igaz, őszinte lélekkel ajánlották volt fel magasztos céljaink elérésére tevékenységüket, most is erős oszlopoi lapunk-

nak és lehetővé teszik, hogy ígéretünket a jövő évben is becsülettel beválthassuk.

Meg vagyunk győződve, hogy az a közönség, mely huszanhét éven keresztül fenn tartotta ezt a lapot, a küszöbön álló XXVIII-ik évben sem vonja meg tőlünk bizalmát, melyet kiérdemelni őszinte elhatározással ígérünk.

Lapunk jövőre is hetenként egyszer, csütörtökön fog megjelenni. Ha azonban a politikai események, vagy más rendkívüli közérdekű kérdések megvitatása szükségesnek indokolja, — nem tekintünk az anyagi áldozatra, — lapunkat rendkívüli kiadásokban hetenként többször is kiadjuk.

Dacára annak, hogy lapunk terjedelme a régiek csaknem kétszeresét meghaladja, az előfizetési ár marad a régi:

egész évre 8 korona.

Kérjük a lapnak terjesztését és az előfizetést mielőbbi megújítását, nehogy a lap szétküldésében fennakadás történjék.

A „Szilágysomlyó”

szerkesztősége és kiadóhivatala.

Ujlesztendő.

Kicsiny határa van az emberéletnek és a pusztulásnak biztos tudata új év napján bizonyos szellemi mérlegkésztésre, a lehangolásnak erre a szomorú gondolat-

körére kényszerít. Hiszen oly kevés ember tudta beváltani az új évhez fűzött reményeket és tudta elvégezni azt a munkát, amit magának kitűzött. És minél nagyobb kötelességérzet lakik az emberben, annál nagyobb örvény tántog a teljesített munka és füstbe ment szándékok között. Új év táji melankóliánk ebből a körülményből fakad, de még másból is. Minden esztendővel fogy erőnk, lanyhul energiánk s aki élte delelőjén túl van, az, ha a gondviseléstől hozzárendelt környezetben nem talál örömet, — magából a csendes resignációt érleli meg — újév napján. Ám még se ezek az érzelmek köszöntsenek reánk új év reggelén. Boldog ember, aki e napon reménykedve tekint a bizonytalanság felé s nekünk, akik a közjavit szolgáljuk e helyen, mindenesetre a reménykedésnek, a hitnek és bizalomnak érzelmeit kell hirdetnünk. Mert nemzet, mely a maga rendeltetésében nem bizik s aspirációihoz minden esetleges nehézségek közepette nem ragaszkodik, — már el van vesztve.

Azért a közélet borus jelenségei se rombolják össze nemzeti aspirációinkat. Soha máskor, mint a kifürkészhetetlen jövő felé merengés napján, új évkor ne érezzük jobban s ne hirdessük lelkebben, hogy „megvirrad még valaha”. Thukididesz mondja egy helyen, hogy nem erősített várfalak és épületek, de a benne élő férfiak teszik az államot. Azért, ha nemzeti intézményeinket megrombolja is a sujtoló végzet, ápoljuk a nemzet fiaiban a

Eljegyzésem története.

(Gyermekkori emlék.)

Öt éves voltam, a nagybátyám, Fülöp, hét. Furcsa, de így volt. S mivel az életemben nem az évek, de az évek számának, Fülöp tekintélye igen nagy volt előttem. A többiek között beszökött már kétszer a nyári szinkörbe, a Nemzeti Muzeumban kék ceruzával bajuszt rajzolt egy márványból kifaragott görög hölgy orra alá, volt tíz japán, két mexikói bélyege, egy fehér egere s egy forradás a feje bubján, ezenfelül már a borbélynál nyíratkozott.

Különösen ez volt az, ami Fülöpnek tekintélyt adott, mert lehet-e öt éves korban valami félelmetesen nagyszerűbbet, valami férfiasabbat elképzelni, mintha az ember pipázhat, vagy a borbély nyírja meg?

Az idő azonban repült s Fülöp nagybátyám nem elégedett meg a mindennapi örömeikkel. Láttam, hogy napok óta valami új meglepetésre készül. A szomszédjukban két kisleány lakott. Az egyik lehetett kilenc, a másik négy éves. Szőke, kócos két kis fruska, piros, fehérpetyes ruhában, nevető, pajkos kék szemmel. Többször láttam őket, mikor Fülöpéknél voltam, de alig vettem tudomást róluk. Csak Fülöp érdekelt, aki akkoriban egy földalatti barlangot vájt az udvaron. A földalatti barlang azonban néhány nap óta bedugult, el-

pihentek a mexikói és japán bélyegek is. Fülöppel alig lehetett egy szót váltani. Egyik nap, ahogy újra hozzájuk mentem, az utcán találkoztam vele. A városliget tájékán laktunk mi is, meg ők is. Fülöp valami nagy, hegyes csomagot vitt a kezében s rá sem hederített a köszönésemre, hanem hegyesen lépegetett tovább.

— Hová, Fülöp? — kérdeztem tőle.

— A menyasszonyomhoz, — felelte Fülöp komolyan.

Én eltátottam a számat. Hallottam már, hogy menyasszonyok, meg vőlegények vannak a világon. Mikor a városban laktunk, ami házukban is volt. Sokszor hallottam, ahogy az emberek elmentek mellettük, lassan utánuk sugták: menyasszony, vőlegény. De tudom, hogy nem volt rajtuk semmi különös. Egyszer a ligetben is találkoztam velük s ott azt láttam, hogy a bácsi a néni kezét fogta s bután egymásra néztek. Egy idő múlva pedig elvitték őket virágos kocsival. Ez szép volt. Csakhogy azt is tudom, hogy a vőlegénynek fekete frakkja és cilindere volt, pedig Fülöpnek nem volt frakkja, sem cilindere. Annál inkább csodálkoztam a Fülöp szavain.

— Te . . . te vőlegény vagy? — kérdeztem tőle.

Fülöp komolyan válaszolt:

— Az. Megházasodom.

— Mikor?

— Azt nem tudom még. Majd ha baj-

szom lesz. Csak arra várok, hogy bajszom legyen.

— Hát a csomagodban mi van?

— Cukor. Tele van cukorral.

— Hát az minnek?

— Ezt adom a menyasszonyomnak. Ezért lesz a feleségem.

— A cukorért?

— Természetesen. Valamit kell adni neki azért, mert a feleségem lesz.

Nagyszerű! — S megvetéssel nézett végig rajtam.

En hol a földre, hol a Fülöp arcába pislogtam. Valami különös szorongó érzés vett erőt rajtam. Éreztem, hogy sokáig nem bírom ki, ha Fülöpöt nem követhetem. Odafordultam tehát hozzá:

— Te Fülöp . . .

— No, mit akarsz?

— Hát azután jó az a micsoda?

— A házasság?

— Az.

— Nagyon jó. Hát nem voltál még lakodalmos?

— De voltam, mikor a Terka néni férjhez ment. Annyi habos tortát ettem, hogy két hétig beteg voltam.

— No látod.

Most már beláttam, hogy a házasság igen jó, azért újra kérdéssel fordultam Fülöpökhöz:

— Hát én nem lehetnék vőlegény?

— Dehogyan nem!

esüggedhetlen és szilárd hazaszeretetet érzelmét s a mainál ragyogóbb, boldogabb új esztendő ránk köszönt.

Nemcsak a mi szeretett hazánkban, hanem egész Európában új társadalomalakító jelszavak és irányok sűrűnek végig. Minden korszaknak megvoltak a maga eszmeáramlatai s a társadalom még akkor is előre jutott, mikor véres fordalmak árán arattak diadalt az emberiséget megváltani hivatott új jelszavak. Mit félünk ma az osztályharcotól, mikor ezeket a kultúra fegyverével vívják? Hiszen a napjainkban mutatkozó osztályharcnak jelszavai voltaképpen a kultúra hajtásai. És bizonyos, hogy ha a kultúra a legszélesebb területen megcselekszi a maga embernevelő, emberjavító hivatását, ledőlnek az osztályharc Jerichó-falai és széthullnak az osztályharc kiáltó és megvalósíthatatlan szélsőségei. Kinek ne lenne ez leghőbb kívánsága, akinek lelkében a család és tulajdon, — e két nagy eszmény egész tisztaságában él?

Mit hozol új esztendő? Hozod-e a békeesség olaját, a nemzetnek hitet és kitartást? Az egyénnek boldogulást s hozod-e valjon a nemzet egészének a legfőbb jót, a békét. Azt az áhitott helyzetet, melyben köz és magán tevékenység egyet cselekedhet, a haza javát és boldogulását. Bizva-bizunk, hogy az emberiség javára, fejlődésére az elkövetkező új esztendő a legfőbb jót hozza, jó napokat, sikereket és mindezeknek alapját, a jó egészséget, — melyet ekként a boldog új esztendővel olvasóinknak tiszta szívből kívánunk.

Krasznaszabályozás és a Vadkert ármentesítése.

II.

Az első kérdés, melyet a Vadkert beépítésének törvébe vétele, illetve végleges elhatározása előtt föltétlenül tisztázni kell: a Vadkert al-

talajának minősége építkezési szempontból elbírálv. Az ármentesítés tárgyalása alkalmával az ellenzők legtöbb érve épen az a feltevés volt, hogy a Vadkert altalaja annyira nedves, illetve vízzel átitatott, süllyedésszerű, hogy a benne való alapozás az építkezési költségeket sokkal magasabbra növelné, mint a mennyivel a telekár a jelenlegi belváros telkeinél jutányosabb volna. A Vadkert altalajának minősége a telkesítésre nézve az alapozás szempontjából természetesen elsősorú fontossággal bíró oly kérdés, melynek tisztázása a betelepítésről és beépítésről hozandó végleges határozatot föltétlenül meg kell előznie. Az altalaj minőségétől függ aztán annak az alapozási módnak a megállapítása, melylyel a Vadkerten emelendő épületek szilárd megállása biztosítandó lesz.

A Vadkert altalajának minőségéről azonban nem egyöntetűek a nézetek. A fentebb elmondott kedvezőtlen véleményekkel szemben vannak olyanok, kik szerint a Vadkert egyáltalán nem volna belvizes és süllyedésszerű, hanem homokos, agyagos talaj, mely ha építkezési szempontból nem is kitűnő, de középszerűnek tekinthető, tehát olyannak, hogy a földszinti falak vastagságát 15 cm.-rel meghaladó szélességű alapzat elégséges biztonságot nyújt az építmény egyenlőtlen süllyedése ellen. A talaj minőségéről — az alábbi számítással módosítva — magam is e véleményre osztozom.

Erre a feltevésre nemcsak az a körülmény indít, hogy számos tapasztalt ember tájékozott így, hanem az is, hogy az Ujvárosra vezető hid lábainak kiásása alkalmával magam is arról győződtem meg, hogy abban a három méter mélységben, amennyire közvetlenül a Kraszna medré mellett lehaladtunk, a hol tehát az átszivárgásra a legteljesebb joggal lehetett számítani, viznek nyoma sem mutatkozott, hanem az agyagos talaju gödörben a munkások a munka befejeztéig állandóan szárazban dolgoztak. Köztudomású az is, hogy bár többen a Vadkert nagyrészt vályogkészítés céljából sok helyütt felforgatták, sehol vízre nem akadtak.

Egyébként Rozlozsnik Pál m. kir. geologus kiszállása alkalmával szintén úgy nyilatkozott, hogy nincs semmi ok annak feltevésére, hogy a Vadkert talaja építkezésre alkalmatlan volna, kivált ha a csapadékvizek megfelelő levezetéséről gondoskodás fog történni, amint ez a kultur-mérnöki tervben kontemplálva is van.

Nem akarom azonban honorálatlanul hagyni az ellennézeteket sem, ennél fogva szükségesnek látom, hogy mielőtt a munkálatok fogantatása kezdetét venné, több helyen eszközöndő kellő számú próbaásással győződjék meg előbb a város a talaj minőségéről, mert csakis

ennek megállapítása után lehet a Vadkert kiépítése ügyében az építkezés esetleges nehézségeit kellőleg mérlegelni. — Jelen tárgyalásaimban felteszem azonban, hogy teherbírási szempontjából gyenge, és pedig közönséges termő talajjal állunk szemben, mely négyzetcentiméterenként 1.5—2.0 kg. összenyomási megterhelésre vehető igénybe. — Erre az kényszerít, hogy a fentebb előadottak szerint, a tapasztalat több ízben eme feltevés valódisága mellett bizonyított, míg az ellennézeteket csupán egyes egyének magán véleménye támogatja, de tudomásom szerint — pozitív tények nem. — Mig tehát a kérdést az említett talajfeltárások kétségtelenül el nem döntik, joggal vélek a valóbszínű álláspontra helyezkedhetni.

Hogy már most megállapíthassuk, hogy a talaj gyengébb teherbírási mértékben befolyásolja az építési költséget, lássunk egy konkrét esetet.

Legyen építendő egy 15 m. hosszú, 12 m. széles földszintes épület, melynek beépített alapterülete tehát 180 m², építőköltsége pedig négyzetméterenként 60 koronával számítva 10,800 K. Minthogy a körítő falak vastagsága 0.45 m., ennél fogva a megfelelő alapfalaké 0.60 m. lesz, hosszúságuk pedig $2 \times 15 \cdot 0.75 + 2 (12 \cdot 0.75 - 1 \cdot 20) = 51.90$ m. Az épület hosszában egy 0.30 m.-es anyafal húzódik, melynek alapzata 0.50 m. vastag, hossza 10.825 m. Minthogy az épület többi fala terhet nem hord önsúlyán kívül, azokra a számítás egyszerűsítése végett nem terjeszkedem ki. A figyelembe veendő alapfalakat köbtartalma tehát a fentebbiek szerint — a lábazat mélységét a nálunk divó szokás szerint átlagban 1.60 m.-re véve — $[(51.90 \times 0.60) + (10.825 \times 0.50)] \times 1.60 = 58.484$ — kerekén 58.5 m³; ennek vállalati ára 14 koronájával 819 korona. — Így áll tehát a dolog az alapfalazással, ha az épület biztos talajon valahol a város jelenlegi belterületén épül.

A Vadkerten az alapfalazat keresztmetszvényének megállapítását a talaj teherbírási mértékéhez kell alkalmaznunk, a melyet előbb négyzetcentiméterenként 1.5—2.0 kg.-ban állapítottuk meg. Ha már most az alapfalazat szelvényét az előbbi számítással megegyezőleg 0.60/1.60 m.-esnek vesszük, a föltesszük, hogy az épület felmenő falazatának összes magassága 5.0 m., az egyes helyiségek feszítávolsága kerekén 6.0 m. akkor a föfalak minden folyó méterjére eső megterhelés megközelítőleg a következőkben részletezhető:

a) Födélhéz, födélzék és mennyezet-terhelés a szerkezetek önsúlyával együtt négyzetméterenként 360 kg.-jával a 6.0 m.-es feszítávolságon

piros szájáig, meg vissza a zacskóhoz. Végre megsokaltam a falánkságot s haragosan rászóltam:

— Mind megeszed?

— Mind! — felelte Milike elhatározással.

— Nagyon jó! S újra becsusztatott a szájába egy darab cukrot.

Erre aztán elöntötte a harag.

— Te . . . te csuf lekváros!

Milike elvörösödött.

— Mit mondtál? rebegte ijedten s a kis szája tátva maradt, a szeme hirtelen felvillant s kiszaladt a száján — Csibész!

Ennél nagyobb sértés nem érhetett volna. Fölemeltem a tenyeremet s pofonvágtam Milikét.

Milike eltátotta a száját s hangosan sirni kezdett, a cukros zacskót pedig leejtette a földre. Nekem sem kellett több. Amint megláttam, hogy a cukros-zacskó lepottyant, hirtelen utána kaptam, fölvettem a földről s szedegetni kezdtem ki belőle a cukrot.

Milike mind a két kezét ökölbe szorította, úgy nyomkodta ki a könnyecskéket a szeméből s torkaszakadtából kiáltotta:

— Po . . . po . . . pofonvágtam!

En körülnéztem, de láttam, hogy egyelőre semmi veszedelem nem fenyeget, azért a legnagyobb nyugalommal majszoltam a zacskóban maradt cukrot.

Milike egy darabig még nyöszörgött, majd a félszemét kinyitotta s hirtelen mindkettőt rámmeresztette, majd újra megnyikkant:

— Mind megeszi!

Rápislantottam, megajánlaltam.

Milikének. Odasompolyogtam mögé, hátat fordítottam felé s a kezem hátranyújtva, meglöktem a hátát.

Milike megfordult s meglepetéssel kérdezte:

— Mi az?

— Cukor — nyöszörgtem én.

— Cukor? — kérdezte Milike örömmel s hamar elibém került. A szemembe akart nézni, de lesütöttem a szemem.

— Miért adod? — kérdezte Milike lassan s már is a cukroscomag után nyult.

— Azért, amiért a Fülöp adta a cukrot Cilikének.

— Jó, — felelte Milike hirtelen — Cilike a Fülöp menyasszonya. En pedig a te menyasszonyod leszek. De hát, hogy is hívják téged?

— Sándi — szóltam én szendén, de még mindig a földet néztem.

— Sándi? Szép név — szólt Milike s egy nagy csokoládégolyót a szájába dugott.

Csak most pislantottam rá s észrevettem, hogy fülig piszkos az arca.

— Mitől piszkos az arcod? — kérdeztem én.

— Lekváros kenyeret ettem — felelt Milike s újra betömött a szájába vagy két darab cukrot.

En csak néztem, hogy tűnik el egymásután a sok finom cukor. Alighogy lecsuszott az egyik darab a Milike torkán, újra megvillant a fehér foga, csámcsogott a kis szája s a papirzacskóból fogyott a cukor.

Egy darabig csak pislogtam. Élénk szemjatekkal követtem a Milike kezét a zacskótól a

— Hogyan?
— Cukor kell hozzá.
— Másként nem lehet?
— Nem. Cukrot akarnak a lányok. Ezt a sok cukrot Cilikének adom s ő a menyasszonyom lesz.

— Annak a Cilikének, aki a szomszédokban lakik?
— Annak.

Fülöp néhány pillantást vetett az én irigy arcomba, majd megszánt s szeliden hozzám fordult:

— Te pedig elvehetnéd a Milikét, a Cilike hugát. Az lenne a te menyasszonyod. Így jól meglennénk.

— Jó dehát . . . — haboztam én.
— Szerezz cukrot! — szólt Fülöp.
— Másként nem lehet?

— Nem — felelt határozottan Fülöp.

Ezzel sarkon fordult s faképnél hagyott. Utána sompolyogtam. Láttam, hogy megvárja, míg Cilike kijön az utcára s átadja neki a cukrot. Erre egészen elvörösödtem. Cilike mellett ott tipegett Milike s szomorúan pislogott a Cilike nagy cukros-zacskójára.

— Cukrot szerezni, akármi áron! — gondoltam magamban s hazarohantam.

Otthon addig kuncorogtam, míg az anyám tiz krajcárt a fejemhez nem vágott. Rohantam boldogan a boltba s vittem melegiben a cukrot Milikének.

Kipirult az arcom, amikor megláttam Milikét. Eddig nagyon bátor voltam, de most egyszerre a lábamba szállott a bátorság. Elképzeltem, hogy az első nyírásnál sem félek jobban a borbélynál. Hogy is kezdjem? Mit mondjak

2160 kg., — ebből az egyik alátámasztó fő-, vagy anyafalra esik . . . 1080 kg.
 b) Felmenő falazat önsulya; főfalnál a téglafalazat köbméterjét 1700 kg.-mal számítva, $50 \times 0.45 \times 1.00 \times 1700 =$. . . , 3825 "
 c) Padozat önsulya; a számítás feltétlen biztonsága miatt a padozat helyett betonburkolat önsúlyát számítva (konyha, folyosó, kamra) négyzetméterenként 180 kg.-mal a 6.0 m.-es fesztávolságot terheli $180 \times 6 =$ 1080 kg., melyből az az egyik tartó falazatra jut . . . 540 "
 d) Terhelés a padláson 400, a földszinten 200 kg.-mal számítva, $600 \times 6 = 3600$ kg., ennek fele = 1800 "
 e) Alapfalazat (beton) önsulya folyóméterenként $1.60 \times 0.60 \times 2400 =$. . . 2304 "
 Összes terhelés: 9549 kg.

Ez a terhelés $1.00 \times 0.60 = 0.60$ m²-re oszlik el, minél fogva a talaj négyzetcentiméterjére kerekén 1.6 kg. esik.

Kiviláglott tehát a részletezett számításból, hogy a Vadkert gyenge teherbíróssága talaja is az építmények alapozásánál különösebb eljárást nem igényel. Az építmények biztonsága céljából azonban — minthogy a megállapított 1.6 kg. nyomás a megengedhető 1.5—2.0 kg. igénybevétele határain belül esik — szükségesnek látnám, hogy például a fentebb kontemplált építkezésnél a lábazati falazat az anya- és főfalak alatt egy közbeeső lépcsőfokkal két 0.80—0.80 m. mélységű részben 0.60 és 0.75 m. a főfalaknál, az anyafalnál pedig 0.50—0.65 m. vastagságban állíttassék elő. Ez esetben a fent számított terhelésnél az e)-vel jelelt tétel a főfalaknál $0.80 \times 0.15 \times 2400 = 288$ kg.-mal 9837 kg.-ra emelkedik, mely terhelés azonban $100 \times 75 = 7500$ cm²-re nehezedik, négyzetcentiméterenként tehát 1.311 kg.-mal; oly csekély igénybevétel, melynek a kérdéses talaj minden bizonnyal eleget fog tehetni. — Az a körülmény, hogy a megterhelést az anyafalnál folyó méterenként 6500 m² viseli csupán, az igénybevétel mértékét nem fogja hátrányosan befolyásolni, mert az anyafalnál a megterhelés a b) pontban foglalt felmenő falazat kisebb köbtartalma, tehát kisebb sulya miatt aránylagosan szintén kisebb lesz. A 9837 kg.-ból levonandó lesz ugyanis $5.00 \times 0.15 \times 1.00 \times 1700 = 1275$ kg., s így a megmaradó 8562 kg. összes megterhelésből a 6500 négyzetcentiméternyi alapterület minden egységére 1.320 kg. esik,

— No nesze, — szoltam hozzá s odaadtam neki az utolsó darab cukrot.

— Nincs több? — kérdezte Milike. Kivette a kezemből az üres papirzacskót, kifordította s végignyalta a kis, hegyes, piros nyelvvel a papirost s mosolyogva rám nézett.

— De a menyasszonyod nem leszek! — s hamiskásan rámhunyorított.

— Miért? — kérdeztem én meglepetten.

— Mert pofonvágtál — felelt vissza hirtelen Milike.

Elkomolyodott az arcom. Eszembe jutott Fülöp nagybátyám boldog vélegénysége s egy kicsit küzködve magammal, Milikére pislogva szoltam:

— Hát . . . hát . . . üsd vissza. Üsd vissza Milike — s felé tartottam az arcomat.

Milike csak állt egy darabig szótlanul. Hol fölszaladt, hol leesett a szempillája, majd lágyan, félénken mondta:

— Nem, Sándi . . . nem . . . ütni nem szabad . . . inkább megpuszizom.

S máris felém csúcsorította a picit száját.

De én rémülten kaptam el a fejemet s zavartan dadogtam:

— Nem . . . pusizni nem . . .

Majd hangosabban tettem hozzá: — Belekvározol!

Milike hátat fordított s nyalogatta tovább a cukros-zacskó papírjára tapadt csokoládé-foltokat.

Most én közeledtem hozzá s megfogtam a kezét. — Azért lehetsz a menyasszonyom!

S a kezem a kis kezébe simult. Megindultunk lassan az utca porában. A cukor édesége még a szánkban volt.

Pásztor József.

vagyis az igénybevétel ugyanannyi, mint a főfalaknál.

Minthogy már most ezek szerint a Vadkerten építendő épület esetén az anya- és főfalaknál a lábazati falazat kétoldalt együtt 0.15 m.-re kiálló és 0.80 mély kiugrással bővítendő, vagyis a talaj igénybevételének csökkentése céljából lépcsőzetesen képezendő ki, ezen kiugró részlet lesz ama többlet, melylyel az alapozás költsége emelkedik. A például vett építkezés esetén, hol az anya- és főfalak összes hossza $51.90 + 10.825 = 62.725$ m., ez a többlet összesen $0.15 \times 0.80 \times 62.725$ m³-re rug, vagyis a belvárosban való építkezéssel szemben a felvett esetben az anya- és főfalak alatti lábazat összes köbtartalma kerekén $58.48 + 7.52 = 66.0$ m³ lett. Könnyen érthető okoknál fogva föltétlenül betonlapozat építését kell javasolnom, mely itt a célnak legjobban, illetve jól csak egyedül felel meg s ha ennek köbméretét 16 koronával vesszük számításba, az összes alapozási költség az anya- és főfalak alá a kérdéses épületnél — a belvárosi építkezés 819 koronájával szemben — 1056 koronára fog rugni.

237 korona, vagyis a 10,800 korona összes építő költségének 2%-a az a differencia, a mely a Vadkerten való építkezés a normális áraknál drágább lesz. Hol van ez a 2%-os többlet a telekárban való megtakarításhoz képest! Legyen ugyanis egy 300 □ öles telekről szó, mely a Vadkerten 1200 koronába kerül (□ öle 4 korona), a belvárosban 4500 korona (□ öle 15 korona), akkor a többször említett épület esetén a belvárosban a telek és épület összes vételára 15,300 korona, míg a Vadkerten 12,237 korona lesz csupán, vagyis végeredményben az épített fél javára mégis egyéb természetbeli előnyökön kívül éppen 20% pénzbeli megtakarítás is esik. — Mig tehát mult cikkemben a város előnyeit soroltam fel a tervbe vett telkesítéssel, ime — sikerült kimutatnom, hogy az egyes felek is jól járnak, ha a Vadkerten igyekeznek majd szerezni. — Valóban oly üzlet, melynél mindkét fél csak nyerhet, de veszítenie nem lehet.

Természetes, hogy monumentálisabb — általában: nagyobb épületek emelésekor és pin-céknél a lábazati falazat szelvényterülete mindig az igénybevételhez képest számítás útján állapítandó meg. Tehát ajánlatos, hogy az igénybevétel a négyzetcentiméterenként számított 1.5 kg.-os minimumot túl ne haladja, mikor is a talaj egyöntetű összetétele miatt egyenletesen beálló kisebb súlyedés az épület kontaktusát zavarni nem fogja.

Feltöltésről mindeztideig nem volt szó; nem pedig azért, mert a miniszterium vizügyi osztálya által felülvizsgált kulturmérnöki tervezet a proponált mederszélesítéssel és tisztítással valamint a Magura és Pupos vizeit egybegyűjtő két árok létesítésével a Vadkert teljes ármentesítését igéri, s e tervben kételkedni okom nincsen és nem is lehet. — Különben, ha az ármentesítés csupán az egész terület feltöltésével volna elérhető, akkor örök időre lemondhatunk a Vadkert beépítésének eszméjéről. 73,600 □-öl területnek csak 1 öllel való feltöltése ugyanannyi köből vagyis kerekén 502,000 köbméter megállapodott, tehát legalább 600,000 köbméter laza földet igényelne, mely munkát 1.2 millió koronán alul aligha volna biztosítható. A Vadkert ily módon való ármentesítése oly fantazmagória, mely komoly tárgyalást nem is érdemel.

Számtalan körülmény volna még, mely megérdemelné legalább a felemlítést. — Egy újságicikk azonban nem lehet hivatott ily nagyfontosságú kérdésnek teljes egészében érdemben való előkészítésére. Céлом nem is az volt. Csak rámutatni akartam azokra az alapokra, a melyeken a városi tanács elfogadott javaslata felépült s amely alapon a hozott határozat intencióinak megtestesítésén dolgozni akarunk. E munkánk további fázisai is minden egyes esetben nyílt forum előtt fognak alakulni s ezektől függ, hogy a a Vadkert ármentesítése és a Kraszna szabályozása meg fog-e történni, vagy pedig boldogabb időkre marad.

Amelőtt mondanivalómat befejezném, legyen szabad az olvasó közönség szíves elnézését kérni a cikkem jelen részében levő sok szakszerű számítás miatt. Az első részt szakértő olvasók kifogásolták azon oknál fogva, hogy

számadatai nagyon hozzávetőlegesek. — Ott, a hol még a jövő méhében rejlő, kialakulatlan tervekről volt szó, ezt másképp nem is lehetett. Itt azonban, ahol biztos alapra állhattam, kétségbevonhatatlan számadatokra kellett támaszkodnom. Ez legyen mentségem azért, hogy az olvasók szíves türelmét unalmas számadatokkal tulságosan is igénybe venni bátorkodtam.

Ábrahám Sándor.

Államsegély.

A törvényhatósági joggal felruházott és rendezett tanácsú városok tisztviselői államosításáról és fizetésük kiegészítéséről készült törvényjavaslatnak megfelelő 2.000.000 korona államsegélyt a belügyminiszter karácsonyi ajándékuul küldette meg a városoknak.

Ebből az államsegélyből Szilágyosmlyó r. t. város 6000 koronát kapott és a városi tanács előtt most van tárgyalás alatt a kérdés, hogy ezt a pénzt minő módon osszák fel.

Hogy az államsegély miként használtassék fel, illetve miként osztassék fel a tisztviselők között, azt a következő miniszteri rendelet szabályozza:

Szilágyosmlyó r. t. város közönségének.

A törvényhatósági joggal felruházott, valamint a rendezett tanácsú városok közigazgatási kiadásaihoz való hozzájárulás fejében az 1909. évi állami költségvetésben felvett 2000000 koronából a pénzügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök ural egyetértve a város részére 6000 korona állami segélyt engedélyeztem. Ezt az összeget a nevezett miniszter ur egyidejűleg kiadott rendeletével az ottani m. kir. adóhivatalnál kiutaltványozta. Felhivom a város közönségét, hogy a kiutaltványozott segélyösszegnek a városi pénztár által kiállított és a polgármester által láttamozott nyugtára való felvétele és annak a házi pénztári számadásba való bevételezése iránt intézkedjék. E segélyösszeg mily célokra leendő felhasználása tekintetében a város közönségét a következőkről értesitem:

Az állami segély biztosítása, annak mily célokra való felhasználása, módozatainak megállapítása és azzal összefüggő egyéb kérdések egységes rendezése nézetem szerint törvényhozási uton lévén eszközölendő, e végből törvényjavaslatot szándékoztam az országgyűlés elé terjeszteni. A törvényjavaslat előterjesztése azonban az országos politika jelen helyzetében lehetséges máig sem volt, viszont a törvényhozás által az 1909. évre engedélyezett segélyösszeg kiutaltványozásának további függőben tartását nem találom a közérdekkel és a városok érdekeivel összeegyeztethetőnek.

Minthogy azonban az 1909. évi állami költségvetésben felvett 200,000 korona ideiglenes állami segély felosztása és rendeltetési céljaira való fordítása csakis ugyanazon elvek szem előtt tartásával eszközölhető, amelyek e tekintetben a végleges állami segélyre nézve megállapítandók voltak és ezen elvek az ideiglenes segély szétosztásánál tényleg alkalmaztattak is, annél fogva legcélszerűbbnek tartottam a törvényjavaslat tervezetét közzétenni a végből, hogy az a segélyösszeg felhasználása tekintetében is irányadóul szolgáljon.

Az említett törvényjavaslat tervezetének megküldése mellett felhivom tehát a város közönségét, hogy a segélyösszeg mikénti felhasználása ügyében az ezen törvényjavaslatba, foglalt irányelvek szem előtt tartásával hozzon határozatot és azt a 15 napi felebbezési határidő leteltével a vármegye alispánja útján hozzám terjessze fel.

Az állami segélyösszeg mikénti felhasználása tekintetében a város közönségének figyelmét különösen arra kívánom felhívni, hogy a törvényhozás ezen állami segélyt első sorban a városi közigazgatási tisztviselők illetményének rendezésére és javítására szánta, nevezetesen,

hogy ott, ahol a szoros értelemben vett közigazgatási tisztviselők és hasonló állású állami és vármegyei tisztviselők illetményei között a városi tisztviselők hátrányára feltűnő nagy különbségek mutatkoznak, az illetménynek megfelelő kiegészítése az államsegély igénybevételel történjék.

Arra nézve, hogy kik tekintendők szoros értelemben vett közigazgatási tisztviselőknek, illetőleg, hogy a kiutalványozott állami segélyből kiket lehet ideiglenes fizetési pótlékban részesíteni, a törvényjavaslattervezethez mellékelt táblázat az irányadó.

Az ideiglenes fizetési pótlékban való egyéneknél részeltetés mérvére nézve a város közönségének elhatározása elé szűkebb korlátokat felállítani nem kívánok ugyan, megjegyzem azonban, hogy a törvényhozás célzatának és a közigazgatás érdekeinek csak olyan rendelkezés felel meg és csak olyan határozat számíthat jóváhagyásomra, mely az érdekelt tisztviselők ezen ideiglenes jellegű illetmény-javításának kérdését is igazságosan és méltányosan oldja meg.

Az ideiglenes fizetési pótlékban a törvényjavaslattervezethez mellékelt táblázatban felsorolt rendszeresített állásokra választás, vagy kinevezés alapján az 1909. évben tényleg alkalmazott közigazgatási tisztviselők részesítendők.

Az állami segélyösszegekből nem részesíthetők pótlékban azok a városi tisztviselők, akik szoros értelemben vett közigazgatási tisztviselőknek nem tekinthetők és akik ezen táblázatban felsorolva nincsenek. Nem részesíthetők továbbá a pótlékban azok a tisztviselők sem, akiknek jelenlegi illetménye a táblázatban feltüntetett fizetési osztályok legalsó fokozatával egybekötött összeget eléri, vagy meghaladja.

Általában megjegyzem, hogy a város részére kiutalványozott államsegély, valamint az egyes városi tisztviselők részére az 1909. évre szóló érvényes megállapított fizetési pótlékok ideiglenes jellegűek és hogy ezen utalványozásból jövőre sem a jogaim tekintetében, semmi irányban következtetés sem vonható.

Amennyiben a városi tisztviselőnek (tiszt, segéd és kezelőszemélyzet) fizetéséről és lakáspénzéről a táblázatban feltüntetett mértékben vagy ennél kedvezőbben már gondoskodott volna, az államsegélyt szabályszerűen hozandó és az alispán útján hozzám felterjesztendő kiemertően indokolt képviselőtestületi határozat alapján a városi rendőrség fejlesztésére, közegészségügyi intézmények létesítésére (csatornázás, vízvezeték vagy a város rendezési és fejlesztési céljaira, kell fordítani. A város háztartását terhelő rendes kiadásokra azonban az állami segélyösszeg fel nem használható, ilyen célokra a költségvetésbe fedezetül be nem állítható és a városi pótdadó leszállítására nem fordítható.

Miről a város közönségét megfelelő további intézkedés végett értesitem.

Budapest, 1909. évi december 18-án.

Ennek a miniszteri rendeletnek szoros értelmezése mellett a kapott 6000 korona segélyösszeg a szilágyosomlyói városi tisztviselők fizetésének kiegészítésére sem lenne elég, — nem hogy abból a miniszteri rendeletben jelzett egyéb célokra is, — a városi rendőrség fejlesztésére, közegészségügyi intézmények létesítésére (csatornázás, vízvezetés, városrendezés és fejlesztés), — lehetne valamit fordítani.

Értesülésünk szerint a felosztásra nézve a tisztviselők között a miniszteri utasításnak, a helyi viszonyoknak és a méltányosságnak is megfelelő megegyezés jött létre, melyet csekély eltéréssel az összes érdekelt elfogadtak.

E szerint a fizetések a következő módon lennének az 1910. évre kiegészítve.

Közigazgatási tanácsos részére	2800	korona
összjavadalmas után	360	K.
Főjegyző részére	2800	K után
Rendőrfőkapitány	2940	K "
Mérnök, gazd. tanácsos	2400	K "
Pénztáros	2300	K "
Számvevő	1900	K "
Aljegyző	1900	K "
Alkapitány	1850	K "
Ellenőr	1800	K "
Közig. iktató	1400	K "
Kiadó	1400	K "
Rendőrségi iktató	1400	K "
Első őrök	1100	K "
Második őrök	1100	K "
Harmadik őrök	1100	K "
Első díjok 2 korona napidíj után	100	K.
Második díjok 2 kor.	120	K.
Allatorvos	1200	K után
	120	K.

Összesen: 6000 K.

A polgármester, tiszt ügyész és tiszt orvos fizetési pótlékot nem kapnak, mivel a polgármester fizetése a minimumot eléri, az ügyész és orvos pedig magánpraxistól eltiltva nincsenek.

Legközelebb összehívandó képviselői közgyűlés van hivatva eme kiosztás felett közgyűlési határozattal intézkedni.

Természetesen, hogy a közgyűlés határozata csak annyiban állhat meg, amennyiben az a miniszteri utasításban jelzett irányadó elveket nem sérti.

KÜLÖNFÉLÉK.

— A főgimnázium. Lakatos Ottó, a Minorita-rend főnöke táviratban tudatta a város polgármesterével azt az örömhírt, hogy ő felvétele a király az itteni aligimnáziumnak állami támogatás mellett főgimnáziummá fejlesztéséhez hozzájárult.

— Előléptetés. Árendásky Mária polgári iskolai tanítónő a vallás- és közoktatásügyi miniszter a X. fizetési osztály III. fokozatába léptette elő.

— Földadó-bizottság. Szilágyvármegye törvényhatósága folyó hó 16-án tartott közgyűlésében a vármegyei földadóbizottságba az 1909. évi V. t.-c. 9. és 10. §§-ai értelmében a következő törvényhatósági bizottsági tagokat választotta be: Rendes tagokul: gróf Béldy Kálmán zsidói, Péchy Imre zsidói, Deutsch Zsigmond örmezői, báró József Lajos tihói, Sántha Dezső tanádi, Kávassy Sándor érkávási, Kaizler Károly érszentikrályi, K. Nagy Béla krasznai, Bölni Sándor és Kozma Endre szilágyosomlyói, Czell Lőrinc és Kiss Ernő zilahi lakosokat. — Póttagokul: Fényes Károly zilahi, id. Pojlák József szilágyosomlyói, Nagy Miklós szilágyosomlyói, Simay Miklós, Donogány János, id. Kethely István, Kőmives Vencel szilágyosomlyói, Lengyel Akos krasznai, Wisky Péter debreni, Lengyel Béla ballai, Dénes György szilágyfőkereszturi, Tunyogi Dániel kisdobai lakosokat.

— A Polgári Olvasókör közgyűlése. A helybeli Polgári Olvasókör 1909. évi évről közgyűlését 1910. évi január hó 9-én d. u. 3 órákor tartja meg. A közgyűlés tárgyai: 1) Elnöki megnyitó. 2) Jegyző évi jelentése. 3) Pénztárvizsgáló bizottság jelentése. 4) Könyvtárvizsgáló bizottság jelentése. 5) Jövő évi költség-előirányzat tárgyalása. 6) Hírlapok rendelése. 7) Jegyzőválasztás. 8) A választmány egyharmadának kisorsolása és helyükbe újak választása. 9) Indítványok.

— Eljegyzés. Kovács Mariskát, néhai Kovács István volt vármegyei tiszti főügyész kedves leányát, folyó hó 28-án Zilahon eljegyezte Nagy Kornél Annaalmási (Komárom-megye) református lelkész.

— Új ügyvédi iroda. Dr. V. Szabó Lajos ügyvéd új évkor kilép a dr. Náduvay Jenő irodájából és a járásbírósi épülettel szemben, a Weinreb Bertalan házában önálló ügyvédi irodát nyit.

— A Wesselényi-Egylet hangversenye. Tasnádon. A szilágyvármegyei Wesselényi-Egylet Tasnádon, a község háza nagytermében 1910. évi január hó 8-án, saját pénztára javára, jótékony célú hangversenyt rendez a következő műsorral: 1) Himnusz, éneklő a tasnádi alkalmi dalkör. 2) Kincs Gyula elnöki megnyitója. 3) Pákai Margit és ifj. Pákai László zongorakettőse. 4) Ady-verseket szaval Szirmai Károly. 5) Dialog, előadják Filep Erzsébet és Gebédi Lajos. 6) Szabó Sándor és Friedmann István énekkettőse. 7) Tallózások a vidéken. Irta és felolvassa Kapus Sámuel. 8) Költeményeiből felolvassa Antal Iván. 9) Balázs-nótákat játszik cigány kísérettel a szerző. Kezdeté pontban 8 órákor. Műsor után táncmulatság. Helyárak: Oldalülés és a két első sor 3 K, III—VI. sor 2 K, a többi sor 1-20 K, állóhely 1 K. Jegyekre előjegyzést elfogad a „Tasnád” fiók-kiadóhivatalában Török Mihály.

— A Szilveszter-esti multság elhalasztása. A szilágyosomlyói fiatalok Szilveszter-estére tervezett zártkörű táncmulatságát azon ok miatt, hogy a kijelölt helyiséget — a városi szálloda éttermét — a kellő időre megszerezni nem lehet, a rendezőség elhalasztotta.

— A zsidói kaszinó jubileuma. A zsidói kaszinó, vármegyénk egyik legtekintélyesebb és lerégibb kaszinója 25 éves fennállása alkalmából december hó 28-án a Kaszinó helyiségében diszközgyűlést tartott; a diszközgyűlésen ünnepi beszédet tartott Veress Sándor, a diszközgyűlés után pedig fillérestélyt tartottak szórakoztató műsorral.

— Egyéves méncsikók vásárlása. A földmivelésügyi miniszter felhívja a tenyésztőket, kiknek birtokában legalább is négy jó származású, erős csontú, szabályos testalkatú, saját nevelésű egyéves méncsikó van s azokat az államnak eladni kívánják, hogy ebbeli szándékukat a helynek és utolsó postának, ahol a csikók állanak, valamint a csikók származásának, magasságának, színének és árának pontos megjelölésével a földmivelésügyi miniszteriumhoz benyújtandó egykoronás bélyeggel ellátott írásbeli nyilatkozatban, legkésőbb 1910. évi február hó 1-ig bejelenteni szíveskedjenek. Az ezen határidőn túl érkező bejelentéseket figyelembe nem veszik.

— Villamos színház. Dékány Gyula és kir. fényképész „Uránia” mozgófényképszínháza a városi színházban este 8 órától kezdődőleg változatos műsorral naponként előadást tart.

— Az aradi vesztőhely sorsjátéka. Az aradi vesztőhely megváltására és méltó megőrkítésére alakult 13-as bizottság által rendezett tárgysorsjáték rohamosan közeledik a befejezéshez. A húzást január hó 8-án este 7 órákor okvetlen megtartják a Várházpalota sorsolási termében, politikai biztos jelenlétében. Az 1 koronás sorsjegy a húzás napjáig kapható minden tőzsdében és megrendelhető a bizottság központi irodájában Budapest, VII., Akácfa-utca 39. A sorsjáték főbb értékes nyereménytárgyai a régi Nemzeti színház előtt épült csinos kiállítási helyiségben mindenkor megtekinthetők.

— A tüdőbetegekért. A József kir. herceg Szanatorium Egyesület halottak ünnepén azzal a kéréssel fordult a nagyközönséghez, hogy a szeretteiknek koszorukba „csak egy virágzállal” kössenek kevesebbet és ennek árát adják a szegénysorsu tüdőbetegeknek. A „Szánatoriumi Lapok” legutóbbi számának kimutatása szerint vármegyénkben a nemes célra a

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszűnteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulózis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára üvegenként 4.— korona.

következő adományok folytak be: Krasznai járásban 31 kor. 20 fillért gyűjtöttek az előjáróságok. Szilágyosomlyón Moni Gyuláné urnó volt szíves az egyesület tarsolygyűjtését rendezni, mely a filléres adományokból 138 kor. 29 fillért eredményezett. Szilágyosomlyó járásban a községek 23 kor. 80 fillért gyűjtöttek. Zilahon a szanatoriumi bizottság lelkes elnöknőjének, Tarpay Miklósné urasszonyának vezetésével folyt a gyűjtés, melyben részt vettek: Szalka Imréné, Mátyás Piroška, Baróthy Zoltánné, Vidinszky Irénke, Zoványi Blanka, Sárkány Gizike, Fényes Károlyné, Virág Zsóka, Szőke Dezsőné, Kiss Erzsike, Takács Jánosné, Derzsi Irénke, özv. Simon Kálmánné és Kovács Sándorné urhölgyek. A lelkes munkálkodás emberbaráti alapunkat 307 kor. 21 fillérrel gyarapította. Ezenkívül Szilágyosomlyó város gyűjtése 138 kor. 29 fillért juttatott a tüdőbetegeknek.

— **Nevezetes csőd.** Weinreb Bertalan ellen, aki a Bánffy Albert-féle hitbizományhoz tartozó kémeri Aranyos-pusztát megvásárolta, — a zilahi kir. törvényszék tegnap elrendelte a csődeljárást. Ugy értesültünk, hogy a csődelrendelés ellen Weinreb jogorvoslattal élt. Ez a csőd egyelőre teljesen útját vágta annak a birtokparcellázásnak, melylyel mintegy 1700 katasztrális hold területű ingatlan a szomszédos Kémer, Kárásztelek, Ipp és Zovány község kisgazdái között került volna felosztásra.

— **A baptisták betörője.** Csepei András ippi közműveslegény, mint egyedüli családfenntartó októberben szabadult ki Kolozsvárról a katonaságból. Családfenntartói hivatásának nagyon különös módon kívánt eleget tenni, a mennyiben pár hónap alatt tizennégy rendbeli betöréses lopást követett el Ippon és Kémeren. Kémeren kivágogatta azokat a házakat, a honnan a baptista hívők éjjeli isteni tiszteletre templomba mentek. Többnyire a betört ablakon hatolt a házba és csak készpénzt keresett és lopott el. Véletlenül valami gyűrű is kezébe ragadt és éppen ezek lettek árulói. A csendőrok karácsony első napján szállították be a szilágyosomlyói kir. járásbíróshoz, ahol töredelmes beismerést tett. Most a zilahi kir. ügyészséghez kísérték át.

— **Nem jó a fegyverrel játszani.** A közeli Széplak községben egy elemi iskolai tanuló az iskola udvarán, játék közben a magával vitt löbberpisztolyból tanuló pajtásának tenyerébe lőtt. Nagyobb baj nem történt, mert a golyó veszedelmesebb sérülést nem okozott, de még is orvosi segélyre volt szükség, hogy a golyót eltávolítsák. Ujabb példa, hogy nem jó a fegyverrel játszani.

— **A kikoszarás áldozata.** Egyik aradmegyei községben Nagypálon megrendítő eset történt, melynek egy kacér és mindenkit kikoszarozó asszony esett áldozatul. Pável Jánosné, egy feltűnő szépségű asszonyt hét legény kért meg a faluban, de egyikhez sem akart férjhez menni s mind a hetet kikoszarozta. Ez annyira elkésesítette a legényeket, hogy elmentek mind a heten Pável Jánosnéhoz és felszólították, hogy válasszon egyet közülük a hét közül s ők mindannyian belenyugszanak a választásába, de ha most is kikoszarozza őket, bosszút állanak. Az asszony mókának vette az egészet és mind a hetet kikoszarozta, mire ezek kést rántottak elő és egyszerre heten mártották késüket a szerencsétlen asszony szívébe, mire az szörnyet halt. A csendőrség mind a hét gyilkost letartóztatta.

— **Az izr. nőegylet részére, a szegénysorsu iskolás gyermekek felruházásához a következők voltak szívesek adományaikkal hozzájárulni:** Krasznamegyei Takarékpénztár-Egyesület 50 K. Közgazdasági bank 10 K, Simay Miklósné, Angyalffy Láng Józsefné, dr. Láng Jakab 5—5 K, dr. Markovits Jakabné, Antal Antal, dr. Keller Samuné, Kozma Mária 4—4 K, Frankovits Ignác, dr. Kálmán Ignác, Fischer Károlyné, Szendrei Nándor (Budapest), Moztetigné, Goldglancz Lajosné 3—3 K, V. Balás Zsigmondné, Balta Elemérné, Szaploneczay Sándorné, dr. Gáspár Gyuláné, Stern Testvérek, Középszolnokmegye zilahi takarékpénztár, Porjesz Samu, Brüll Kálmánné, Kerekes Lajos, Kömives Vencelné, Nagy Gyuláné, Révész Arthurné, N. N., Madár István, özv. Bartha Endréné, Weisz Manoné, Weisz Salamonné,

Weisz Áronné, dr. Barna Vilmos, Weisz Arnoldné, Steiner Jakab, Domokos Ernő, Herschli M., Nedeczky Jánosné, Heltai Sándorné, Csiszár Zsigmondné, Berger Adolfné, Goldglanczné, Dratsay Józsefné, Rothschild Mórné, Brüll Károlyné, Farkas Ödönne, Herschkovits Lipótné, N. N., Donogány János, Böllöny Bálint, Moni Gyuláné, Silvánia, Márkus Gusztáv, Böllöny Sándorné, Simonek Gotthárdné, Krasznay Sándorné, Reismann Sámuelné, dr. Nádudvary Jenőné, Bartha Ivánné, Barboloviciu Simonné, Lázár Jánosné, dr. Aitai Endréné, N. N., Veveránné, dr. Mircea, dr. Deleu, Roth Izidorné 2—2 K, Salamon Mártonné, Keller Izsóné, Keller Ferenc, N. N., Hercz József, Ábrahám, Salamon Márton, Ehrlich Zsuzsanna, Veres Károly, Balló József, Nussbacher Salamon, G. M., Csernecz József, Grünberger Márton, Nagy Sándor, Schick Eliásné, N. N., Rosenberger Ármán, Brüll J. Zsigmond, Müller Elek, Weinberger Jakab, Schvarcz Ignác, Gereze András, Ullmann Ignác, Ruszka Ignác, Funk Sándor (Bécs), Hubert, Weinreb Mayer, N. N., Nuszbaum Albert, Hegedűs Sándorné, Kethely, Moskovicsné, N. N., Nyiszli József, N. N., Hegedűsné, özv. Simayné, Lukátsffy Ödönne, Weisz Ignác (peéri), Czeizlerné, Mike Istvánné, Dombyné, Nagy, Barnáné, Grünfeldné, Weisz Jenőné, Gasner Károlyné, Roth Lajosné, Sziszek Sándorné, özv. Zobel Lipótné, Gyurkó Józsefné, Ábrahám Sándorné, Brüll Sámuelné, Helyerinné, Schönsteinné, Hirschmann Gili, Kálmán, Rosenberg Salamon, N. N., dr. Érsek, Porjesz Aladár, Halliarszkyne, Schvare Mórné, Marinovits Emil, Boros Eugén, N. N., Stoica Emanuel, N. N., özv. Ajtay Albertné, özv. Szegedyné, Szaka Györgyné, Löwbeer Arnoldné, Preiser Simon, Krell Izsákné, Büchlerné, Löwbeer Samuné, Kornisné, Lénártné, Roska Veránné, Leszczynsky Szaniszló, Ullmann Mórné, Somogyi Mártonné, Lázár Gyula, Weinreb Bertalan, Szénassy Zoltánné, dr. Zsigmondy 1—1 K, Krescáné, Máthéné 80—80 f, N. N., X. Y. 20 f. — N. N., Heimlich K., Grünfeld, Schönbergerné, Rosenberg Mór, Lólyné 60—60 f, Rosenberg J. Mózes, Schvarcz M. Miklós, Frankovits Sámuel, Schléinger Adolf, Rosenberger Sámuel, Herschli Jakab, N. N., Braun Samá, Neumann József, Gogán Miklós, Rosenfeld 50—50 f, Nagy József, Ágotha Antalné, Cziner, özv. Posnerné 40—40 f, N. N. 30 f, N. N., X. Y. 20 f. — A kegyes adakozóknak a nőegylet nevében hálás köszönetét nyilváníttja Barta Károlyné, elnök.

— **A Divat Szalont,** első és legszebb asszony-újságunkat ajánljuk olvasóink figyelmébe. Minden családfő a legteljesebb megnyugvással viheti be otthonába, mert e diszes kiállítás, tartalmas és érdekes füzetekben minden kéthétben igazi jóbarát előtt nyitja ki a kapuját. A Divat Szalon oktatója, segítője és mulattatója minden asszonynak, minden lánynak és a takarékoság, a szorgalom, az otthon szeretete, megbecsülése, a gyermekgondozás megkönnyítése és a legnemesebb szellemi szórakozás az, amivel olvasóit elárasztja. Közleményei fölött nem kisebb író, mint Szabóné Nogáll Janka örökös és munkatársainak diszes névsorában ott vannak mindazok, kik e lappal egyidejűleg — huszonnégy esztendő alatt — lettek az olvasóközönség kedvencei. A divat, melyet magyaráz, józan, komoly, a magyar gazdasági viszonyokhoz illő és a mi szellemi fejlettségünkhöz van mérve minden olyan cikke, melynek célja az, hogy a leánynevelést befejezve, kész, tudatos, derék háziasszonyokat állítson az otthon élére. Ezeknek szánja az otthon varrott ruha, az otthon készített műtárgy dicsőségét, ellátván olvasóit az ingyen-szabásivek, munka-rajzok minden fajtájával és az ingyen-mellékletként megjelenő gyermekújságot, melynek az a célja, hogy fiatal anyák nemcsak a gyermekek ruházását könnyen megtanulhassák, hanem, hogy gyermekeikkel foglalkozzanak is. A Divat Szalon dus és értékes közleményeit gyönyörű képek tarkítják s rendszeren két művészi kivitelű színes divatkép képezi a füzet csinos és tartós borítékát. — A Divat Szalon kiadóhivatala: Budapest, V., Eskü-ut 5. sz. — mindenkinek szívesen küld mutató számot, az előfizetési árak feltüntetésével együtt, melyeknek csekélyisége szinte szembeszökő a lap pazar és tartalmas kiállítása mellett. Egész évre 12 korona, félévre 6 korona és negyedévre 3 korona.

— **Tányértalpu Barnabás levele.** Az Én Ujságom olvasói a következő levelezőlapot kapták Tányértalpu Barnabás magyarországi föld-birtokos, méhészt és gyümölcstermelőtől:

Kedves kis olvasóim!

Ha nemokára nagy hortyogást hallotok: meg ne ijedjete! Én hortyogok: Tányértalpu koma. Téli álmomat aluszom. Tavaszkor megint utra kelek s viszontagságaimat Az Én Ujságom

számára megíratom Bocs Bálinttal, nemzetségem híres íródiákjával. Jó éjszakát! Hortyogjunk. Tányértalpu Barnabás.

Apák és anyák igazi örömet szereznek a gyermekeknek, ha Az Én Ujságom-at adják kezükbe, mert maradandóbb ajándék ez, mint a legszebb karácsonyfa. Csupa jókedv, tréfa, ötlet ez a lap. Elbeszélései, meséi, versei, rejtvényei, mind a gyermekek lelkéhez szólnak. Nincs kedvesebb, élvezetesebb, szórakoztatóbb mulatsága az ifjuságnak, mint az, amit Az Én Ujságom nyújthat. Előfizetési ára negyedévre 2 K 50 fillér, félévre 5 K, egész évre 10 K. Mutatványszámot kérésre ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest, VI. Andrassy-ut 10.

— **A Jó Pajtás Almanachja.** Az ifjúsági irodalomnak, mely ilyenkor karácsonykor szokott legjobban fellendülni, az idén érdekes újdonsága van: a Jó Pajtás Almanachja, melyet Sebők Zsigmond és Benedek Elek, a lap szerkesztői szerkesztettek s melyet a Jó Pajtás előfizetői egy csinos kis tárcanaptárral ingyen kapnak karácsonyi ajándékkul. Az almanach egy 10 ives kötet könyv mavezési színes címlappal, tömör szép illusztrációval s az olvasnivalók egész tömegével. Sebők Zsigmond kedves mackótörténetet írt bele. Benedek Elek mulatságos mesét, Tomcsányiné Czukrasz Róza nemes hangulatu szindarabot. Ezeket kivül az élvezetes elbeszélések és mesék egész sora van az Almanachban Rákosi Viktortól, Molnár Ferenctől, Mauks Corneliától, Moka bácsitól, több népszerű természettudományi cikk, utirajz, köszöntő versek, emlékkönyvbe való sorok, stb. Az Almanachot kiállításának szépsége és tartalmának gazdagsága a legkiválóbb ifjúsági könyvek sorába emeli. A tárcanaptár zsebbe való, ügyes formátumban nemcsak naptári részt ad, hanem rovatokat a kis diákok följegyzései számára. Az Almanachot és a tárcanaptárt, mely a Franklin-Társulat kiadásában jelent meg, a Jó Pajtásnak nemcsak eddigi, de újévkor belépő új előfizetői is ingyen kapják. Mint nagyon alkalmas karácsonyi ajándékot, a kettőt együtt 3 koronáért bárki megveheti bármely könyvkereskedésben.

Legujabb.

A képviselőház a kormányválság megoldásának idejéig elnapolta magát. Így tehát az új év exlexxel kezdődik, mert már lehetetlenség a költségvetést letárgyalni, vagy a kinevezendő kormány részére indemítást adni.

Legujabb hír szerint ő felsége Justh Gyulát, a függetlenségi párt vezérét, mai napon hallgatja meg Bécsben. Valószínűnek tartják, hogy Lukács László designált miniszterelnök és Justh között kész a meg egyezés és a miniszterek kinevezése már új évre publikálva lesz.

L Á Z

és egyéb gyengítő betegségek után a teljes egészség gyors visszanyerésére a

Scott-féle csukamájolaj Emulsió biztosan kipróbált szer.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halast — kérjük figyelembe venni.

Kellemes izü és könnyen emészthető és ennélfogva sokan vehetik, a kik más szereket nem tudnak bevenni

A SCOTT-féle EMULSIÓ azonfelül sokkal hatásosabb is. A tisztaság ideálja.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 f. Kapható minden gyógytárban.

Ha fáj a feje,

mely 10 perc alatt a legmakacsabb migráint és fejfájást elmulasztja. — Ára 1 korona 20 fillér. Készíti Beretvás Tamás, gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva.

ne tétovázzék, hanem használjon azonnal

Beretvás-pasztillát

— Ára 1 korona 20 fillér. Kapható minden gyógyszerárban. Három doboznál ingyen postai szállítás.

Három doboznál ingyen postai szállítás.

Zongorában

alapos oktatást nyújt a legmagasabb kiképezettségig a legújabb módszer szerint **Holló Jenőné.** 2—3

Bővebb felvilágosítás a Zilahy-féle üzletben nyerhető.

Eladó

üzletfelhagyás miatt kocsik, egy darab fekete, fedél nélkül, egy darab natur, fedeles.

Gerecze András,
Szilágyosmlyó.

Egy alig használt 36 fogas új gépgereblye (Umrath-féle) olcsón eladó **Rosenberger Mózsnél Szilágy-Kémer.**

Legfinomabb eredeti töltésű angol rum, valamint **Pekarek-féle csomagolt tea,** ugyisintén friss déligyümölcsök. 1 liter finom tearum 1 kor. 60 fillér, 1 deka legfinomabb tea 16 fillér. Teatészták, sütemények, konzerv húsáruk, prágai sonka és hideg felvágottak kaphatók

Veres Károly,
fűszerkereskedésében
Szilágyosmlyón.

45

Névjegyek

jutányos árban készíttetnek

Bölöni Sándor
könyvnyomdájában.

1097—1909. végrh. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §. és a 1908. évi XLI. t.-c. 19.

§-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a szilágyosmlyói kir. járásbírósnak 1909. évi V. 206. sz. végzése következtében Bölöni Sándor szilágyosmlyói ügyvéd által képviselt Törley József és társa budapestiek javára 240 K s jár. erejéig, 1909. évi március hó 1-én fogatosított biztosítási és kielégítési végrehajtás után le- és felülfoglalt és 1500 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 6 tekercs futószőnyeg nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szilágyosmlyói kir. járásbírósnak 1909. évi V. 206/2. számú végzése folytán 240 kor. tőkekövetelés, ennek 1908. évi május hó 1. napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 126 kor. 50 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig, a fizetett összeg betudásával, az árverés alperes lakásán, Szilágyosmlyón leendő megtartására 1910. január hó 17-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számított.

Kelt Szilágyosmlyón, 1909. évi december hó 24-ik napján.

Roska Vertán,
kir. bir. végrehajtó.

60 fillért

akár bélyegben is, ha küld az alanti címre, megkapja **Tábori Róbertnének**

Egy igazi anya szellemi hagyatéka

című kis művét.

Lengyel Ödön
Bpest, VI., Andrassy-ut 27.

!! A Magyar ujságírás szenzációi !!

A NAP

A magyar közönség legkedveltebb lapja.

A 48-as esemény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kérlelhetetlen szószólója.

Főszerkesztő: **Braun Sándor.** Felelős szerkesztő: **Hacsak Géza.**

Naponként 150.000 példány!

Egy szám: 2 krajcár.

A Nap előfizetési ára:

Egész évre 16 K. Negyedévre 4 K.
Félévre 8 K. Egy hónapra 1.40 K

FIDIBUSZ

A legkitünőbb magyar élclap!

Páratlan népszerűség!

Remek szöveg! Pompás képek!

Mesésen olcsó!

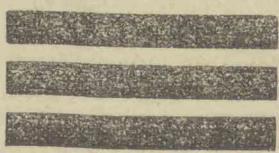
Egy szám: 6 krajcár.

A Fidibusz előfizetési ára:

Egész évre 6.— K. Negyedévre 1.50 K.
Félévre 3.— K. Egy hónapra —.50 K

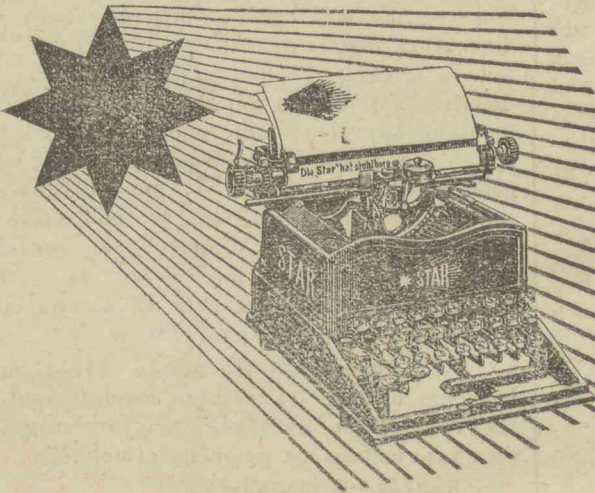
Mutatványszámokat küld a kiadóhivatal:

Budapest, VIII., Röck Szilárd-utca 9.

1/2 annyiba

mint a többi elsőrendű gép, kerül a legújabb amerikai

STAR

írógép.

➡ Látható írás! 5 évi jótállás! Legerősebb átütőképesség! ➡

Működése megtekinthető a „Szilágyosmlyó” szerkesztőségében.

➡ Kivánatra havi részletre is kapható. ➡

26—42

Kizárólagos elárusítók:

Faragó Testvérek

Budapest, V., Nádor-
utca 17. szám.

Kossuth Ferenc levele.

Tek. Balázsovich Sándor gyógy-szerész urnak Sepsiszentgyörgy.

„Csuzos bántalmaknál az „INDASZESZ“ bedörzsölése jó hatásnak mutatkozott. Kérem legyen szives nekem három üveggel küldeni.”

KOSSUTH FERENCZ.

Számos előkelőségek és orvosok igazolják, hogy a törvényesen védett székelyhavasi

INDASZESZ

gyógyfű sós borszesz

legjobb szernek bizonyult a test és izomok edzésére. Üdit és frissít. Megóvja a testet a hideg káros befolyásától. Massagehoz (gyuró, kenő-kura) felette ajánlatos. Leghatásosabb szer csuz, köszvény, rheuma, fejfájás, nátha, influenza, tagszaggyatás és mindennemű meghűlésből eredő bajok ellen. A székelyhavasi „INDASZESZ“ össze nem tévesztendő más sós borszesz készítményekkel, melyek egyszerű szeskeverékek, holott az „INDASZESZ“ székelyhavasi gyógyfűvekből előállított és hatásában felülmulhatatlan gyógyszer.

Készíti Balázsovich Sándor gyógyszerész Sepsiszentgyörgy. A törvényesen védett székelyhavasi „INDASZESZ“ kapható 2 és 1 koronás üvegekben az országban mindenütt. 1—5

Hirdetések

A „Szilágyssomlyó“ részére jutányos áron vétetnek fel.

!! Figyelem !!**Készpénzkölcsönök**

Jelzálogkölcsön 4⁰/₀, 4¹/₂⁰/₀, és 5⁰/₀ amortizációra, konvertálás, személyhitel (bankpénz 1—2 kezzel, magánpénz kezes nélkül), örökségek vétele, vállalatok finanszírozása, részvénytársaságok alapítása, fizetésektől kereskedők kiegészítése, valamint

adás-vétel

birtokok, házak, gyárak, üzletek, kávéházak, szállodák, vállalatok eladását, vagy vételét közvetíti gyorsan, kulánsan. 1—

Ádler és Singer,

Általános Forgalmi Vállalat Betét-Társaság

Budapest, József-körút 21.

A krasznai járás főszolgabírójától.

3790—1909. szám.

Pályázati hirdetmény.

Szilágyvármegye krasznai járásának a gyümölcsésesi körjegyzőségében lemondás folytán megürült **segédjegyzői állásra** pályázatot hirdetek.

Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy az 1900. évi XX. t.-c. 3. §-ában megállapított képesítési okmánnyal felszerelt pályázati kérelmeiket hozzám **1910. évi január hó 3-ig** annyival inkább adják be, mert a később érkezőket figyelembe nem veszem.

Az állás javadalmazása 1000 korona évi fizetés.

A választást 1910. évi január hó 5-én d. e. 9 órakor fogom megtartani Gyümölcsésesi község házában.

Kraszna, 1909. december 22.

Sántha,
főszolgabíró.

Szén.**Koksz.**

Teljes waggonrakományokban
bármely állomásra elsőrendű
fűtőanyagot szállít

Fleischer és Bolgár cég

szén és pirszén-nagykereskedők, a
Bielitz Bialaer Escompte und
Wechslerbank magyarországi köz-
ponti elárusító irodája.

Budapest, V. Akadémia-utca 11. szám.

Telefon 227.

Telefon 150—49.

Antracit.

Kovácsszén.

Gazdák figyelmébe !

Szőlőkaró készítéséhez szükséges ölfá,
melynek magassága és szélessége 2 méter,
hosszúsága 2 méter 20 cm., Szilágyssom-
lyóra beszállítva **48 koronáért**, — va-
lamint 3 méteres kerítésoszlopok, mely-
ből 2 méter faragva van, kapható

Brüll Kálmánnál

3—6

Szilágyssomlyón.

Borárusítás.

Értesítjük a közönséget, hogy a „Szilágyssomlyói Borértékesítő és Pincészövetkezet“, a szövetségi tagok saját termésű, tisztán kezelt hegyi borkészletének palackokban való kizárólagos elárusításával Frankovits Ignác szilágyssomlyói vas- és fűszerkereskedőt bízta meg. A borok a szövetségi által megtöltött, lezárt, ólomkupakkal és csinos címkével ellátott palackokban, a következő árak mellett hozattak forgalomba:

1) 1 üveg asztali új bor 1 literes üvegben .	48 fill.
2) 1 „ 1908. évi Rizling, 7 deciliter .	56 „
3) 1 kis üveg 1908. évi Rizling 3 ¹ / ₂ deciliter .	30 „
4) 1 üveg Ó-rizling, 7 deciliter .	80 „
5) 1 kis üveg Ó-rizling, 3 ¹ / ₂ deciliter .	40 „
6) 1 üveg Muskatály, 7 deciliter .	1 kor
7) 1 üveg Aszu, 1 ¹ / ₂ liter .	2-50 fill.
8) 1 kis üveg Aszu, 3 deciliter .	1-50 fill.

Az árak üveg nélkül értendők.

Az üres üvegek darabonként 20 fillér árban visszaváltatnak. 16—

A „Szilágyssomlyói Borértékesítő Pincészövetkezet.“

Karácsonyi és ujévi ujdonságok

villamos cikkekben leszállított árakon:

Villamos zseblámpa
„ motorok telep-

Kor. 1'60-tól.

Dinamogépek

Kor. 8'—től.

árammal

„ 2'80 „

Izzólámpák

„ —'50 „

„ nyakkendőtű

„ 1'50 „

Volt és Ampermérők

„ 8'— „

Accumulátorok

„ 5'— „

Villanyozó gépek

„ 2'60 „

Legjobb minőségű száraz telepek

1'20 „

Karácsonyfa világításhoz szükséges alkatrészek.

Villanyvilágítást, motorokat, izzólámpákat, telefon és villamos csengőket legjobb anyaggal szakszerűen és jutányosan rendez be.

Javítását, évi kezelését olcsón eszközli

1—3

FÖLDVÁRI L.

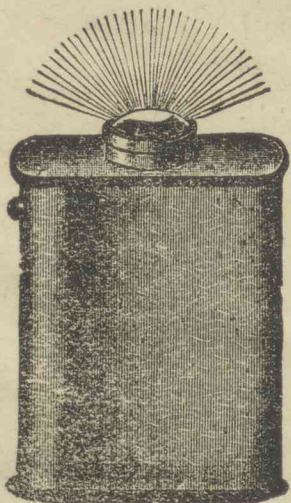
debreceni első elektrotechnikai
gyár vállalat

Kossuth-utca 1.

Telefon 168.

Cégtulajdonos: Földvári Mór.

Legjobb gyártmányú Wolfram-lámpák, izzólámpa szerek, osillárok, olcsó nagybani raktára.

ELADÓ

a talajjal együtt Ipp község (Szilágymegye) közelében, a Progyán egy tiz holdas 8 éves és Pore község határában egy 20 holdas 6 éves **tölgyes erdő**, melyeknek szép növésű fái cserkéregnek már is kihasználhatók.

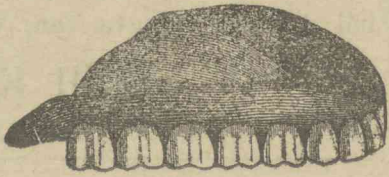
Eladó továbbá a győrtelki Magurán saját termésű kitűnő **bakator és rizling bor** 1906., 1908. és 1909. évi termés, mintegy 70 hektoliter.

Értekezhetni **Péntek Farkas** zilahi lakos tulajdonossal.

3-3

Báthory Géza

fogtechnikai
műterme

Szilágysomlyón, Bem-tér, az ipar-
testület épületében.

Értesitem a nagyérdemű helybeli és vidéki közönséget, hogy a **fogtechnikát** alaposan elsajátítottam. Végzem a fogteknika keretéhez tartozó összes munkálatokat.

Műfogakat, fogsorokat a gyökerek eltávolítása nélkül is teljesítek. Szájpadrólás nélküli fogsorok s más műfogak jóállás mellett.

Kérem a nagyérdemű közönség becses bizalmát és pártfogását.

Tisztelettel:

Báthory Géza,
fogtechnikus.

5-5

Szőlőoltványokat

szállít amerikai sima és gyökeres vesszőket különféle fajokban, fajtisztaság jótállva, legduzsább választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep
Tulajdonos: **CASPARI FRIGYES.**

Medgyes, 109. szám. (Nagyküküllőmegye.)

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben találhatók az ország minden részéről érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

9-10

Pollitzer sérv-ambulatorium

nyilvános orvosi rendelő-intézet
sérvbajosok, ferdén nőttek és amputáltak részére.

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca
8., félemelet.

Az intézet szakorvosa bárkinek teljesen díjtalanul rendelkezésére áll. Az orvosi vizsgálat igénybe vétele vásárlásra nem kötelező.

Orvosi ellenőrzés! Mérsékelt árak!

Egyéni speciális kezelés!

Szabadalmazott sérvkötők már 5 koronától felfelé.

Vidéki megrendelések az intézet szakorvosa által lelkiismeretesen felülvizsgáltatnak s pontosan és legnagyobb titoktartás mellett eszközöltetnek.

Hygienikus cikkek a legfinomabb minőségekben, orvosilag ajánlva és sterilizálva. Feltétlenül megbízhatóak. Tucatankint 2-16 koronáig.

Ugyanott most jelent meg: »Az ember egészsége« című orvosi mű, mely kizárólag a sérvbajjal, annak ellenszereivel és kezelésével foglalkozik. E munkát bárkinek díjtalanul és zárt borítékban küldi meg az intézet igazgatósága.

Eladó ház.

Szilágysomlyón, a Magura-utcában levő házaz telkem szabad kézből, jutányos árban eladó. A telken van: az utca felőli részen 4 szoba, — belső épületben 3 szoba, konyha, kamara, — külön épületben egy kis szoba, — 18 méter hosszúságú sziklába vágott száraz pince, melyben három sor hordó fér el, előtte tágas kocsiszin, — egy 4 lóra való istálló, — 8 méter hosszú, cseréppel fedett tengeri góré, alatta kőből kirakott szeméttartó, — és egy 100 hektoliternyi ürtartalmu esővizeztartó medence.

Bővebb felvilágosítást nyújt

Bölöni Sándor,
ügyvéd.

A Nagy Gábor-féle Delaware szőlőfaj

az egyedüli, melynek termeléséhez semmiféle tudomány, vagy gyakorlat nem kell, még az is elbánnik vele, aki soha szőlőtvet nem kezelt. Minden szőlőtáncához utasítás mellékeltek ingyen és ebből kinézheti mindenki, hogy miként áll-tesse el, kezelése pedig

metszés, kapálás és felkötésből áll, más dolog nincs vele, mert ezt oltani, permetezni, kénporozni nem kell, nem árt ennek a filloxera és bimbója, vesszője télben soha el nem fagy. Holdanként átlag 35 hektolitert terem s egy bimbójából 3-4 fűt fejlődik. Valódi bóttermő legnemesebb faj ez, melyet azonban nem szabad összetéveszteni más ugyanily név alatt forgalomba hozott hitvány fajtával, úgyelni kell arra, hogy Nagy Gábor-féle fajt kapjunk, mert csak ez a valódi. A Nagy Gábor-féle Delaware szőlő olyan bort ad, mint az aszu, édes és erős, igen kellemes zamatu és kétszer annyiért kél el, mint más borok. Kóstolónak egy üveggel bárkinek küldök 1 koronáért.

A Delaware szőlő bővebb leírását, termésének királyi közjegyzővel hitelesített eredeti fényképfelvételeit színes kivitelben, továbbá a szöveg közé nyomott 40 szép képet tartalmazó **képes árjegyzéket ingyen és bérmentve** küldöm mindenkinek, aki velem címét tndatja. Okvetlenül kérje még ma ezt a tanulságos tartalmu árjegyzéket, mely a szőlőoltványokról, lugasültetésről is ad részletes, helyes utbaigazításokat.

Nagy Gábor szőlőnagybirtokos Kóly,
posta, távirda és távbeszélő állomás.

Levelezés magyar, román, horvát, szerb és német nyelven.

4-6

A FONCIÈRE Pesti Biztostió Intézet

kötvénykiállítási joggal felruházott szilágymegyei főügynöksége elvállal
ugy maga, mint az egész vármegye minden községében levő képviselte

tüz,

jég,

élet,

baleset,

betörés,

üveg és

szavatossági

biztosításokat legelőnyösebb feltételek és a legjutányosabb díjak mellett.

35—